

HERIBERT BARRERA: NI MÉS MODERACIÓ, NI MÉS RADICALISME

«Canvi d'estratègia, no de principis»

Hi ha crisi a Esquerra Republicana. Totes les forces nacionalistes han de reconsiderar estratègies, després de les eleccions. I també ERC. Francesc Vicens alçà la llebre. Ara és Heribert Barrera qui contesta.

Assumpció Maresma

Sempre fidels, el 1931. L'esperança, el 1980. De l'esperança a la incertesa, el 1982. Un retrocés clar, el 1984. Un fracàs i una sotragada forta, el 1986. Crisi.

Primera esquerra pública, la mateixa nit electoral. Francesc Vicens dona com a causa del fracàs la participació d'Esquerra Republicana en el govern de la Generalitat. Tot seguit, Albert Alay li dona la raó, a més d'afegir que cal rejaorenir la direcció del partit i mirar més el futur que el passat.

Heribert Barrera, secretari general d'ERC, ha anunciat que posarà el seu càrrec a disposició del partit el proper 12 de juliol. Ho considera un deure democràtic. Se suposa que no faran ús de la disponibilitat. S'insinua la creació d'una secretaria adjunta, «ocupada per un home jove».

S'acosten dies de discussió, tensió i resolucions. Heribert Barrera no vol avançar res. Diu que és l'executiu i el consell nacional els qui han de decidir. Accepta parlar. ¿D'anims?

«La pèrdua de vots és el resultat de la bipolarització».

els interrogants; aquestes, les respostes.

—Comencem per l'anàlisi dels resultats electorals des d'una perspectiva nacionalista.

—No són fàcils d'interpretar. El vot rebut per la coalició Convergència i Unió és un vot barrejat, en el qual hi ha una proporció important de vot nacionalista, però no ho és tot. Aleshores, també, hi ha hagut una reculada en el vot nacionalista més autèntic. És fa difícil dir si el vot nacionalista ha augmentat o no.

—¿I la pèrdua de 54.000 vots d'Esquerra Republicana?

—És el resultat d'una bipolarització. La gent, a l'hora d'anar a votar, sembla que s'interessa més per encertar qui serà el guanyador que no pas votar d'acord amb les seves conviccions. La personalització ha estat un altre factor important, que és una constant en la política espanyola d'aquests últims anys, que es mou més en funció de les persones que no pas de les ideologies i els programes.

A Catalunya hi ha hagut una mena de desig de fer possible l'accés d'en Roca al govern. Cosa que jo crec absurda. Ell podia saber que era impossible, una pretensió ridícula, purament electoralista. Tot i així, hi ha hagut gent que s'ha empassat l'ham.

D'altres catalans han actuat simplement amb un sentit de solidaritat entre catalans i d'altres també ho han fet com a reacció als atacs en els quals es deia que Roca no podia ser president del govern, perquè era català o nacionalista, cosa, aquesta última, que evidentment no és certa. No té res de nacionalista. El que va dir en Carrillo, que era un foraster, va inclinar més d'un a votar-lo.

—¿Com es tradueix aquest resultat?

—Hi ha una traducció política òbvia, i és intentar recuperar i millorar la situació a les properes eleccions. El que pot variar és l'estratègia, no tot-hom pot estar-hi d'acord. El 30 de juny hi ha el consell executiu, el 12 de juliol, consell nacional, i al mes de gener hi haurà congrés.

Una altra conseqüència òbvia és que jo posaré el meu càrrec a disposició del consell nacional, que serà lliure de considerar si vol substituir-me ara o al mes de gener. ¡Ja ho veurem!

—¿Se sent qüestionat?

—No. La veritat és que no massa, personalment, no massa. Però crec que és un deure dins un partit demo-

cràtic prendre una decisió d'aquesta mena.

—Hi ha un sector del partit, encapçalat per Vicens, que donen com a causa directa del fracàs la participació en el consell executiu de la Generalitat.

—Sí, és cert, que s'ha expressat en termes molt precisos en aquest sentit en Francesc Vicens. Sobre això hi ha matisos. És a dir, alguns consideren que la pèrdua de vots prové de la presència d'Esquerra en el govern d'una manera directa. Que hi pot haver hagut un vot de càstig de certs electors per no estar d'acord amb aquesta presència és cert, però jo crec que és minoritària i que no correspon gaire a la realitat, perquè els nostres vots no han anat a parar a cap llista que pogués oferir garanties més grans d'esquerranisme. La prova és que la llista d'Unitat de l'Esquerra ha perdut més vots que nosaltres. La majoria pensen que això ha actuat com a causa indirecta, fent més difícil una afirmació de la identitat del partit, de les posicions pròpies i específiques, i, per tant, perdent una presència en l'opinió pública.

Finalment, les dues coses conduïxen a una conclusió i potser a una mateixa decisió, però la diferència és important. En un cas se suposa que el nostre electorat ens ha fallat per l'esquerra i en l'altre no es considera que aquest és el cas.

—¿I vostè per què considera que s'ha fallat?

—Jo tinc els meus punts de vista sobre aquestes qüestions, però no desitjo explicar-los abans de fer-ho davant el consell executiu.

—Com que som un setmanari, serem al carrer després d'aquesta reunió.

—Bé. Jo m'inclinaria a creure que la presència a la Generalitat en aquestes últimes eleccions no ens ha afavorit, però això no vol dir que els nostres electors estiguin disconformes amb la nostra presència en el govern, sinó que és una conseqüència directa que ha limitat la nostra presència pública.

—Diuen que els únics que volen la permanència en el govern són els que tenen càrrec.

—No. Aquesta és una de les caricatures que es fan de les situacions polítiques. Si fossin els que tenen càrrec, serien evidentment mitja dotzena de persones.

—Un altra cosa que es diu és que, per tirar la campanya electoral, cent militants d'Esquerra van demanar un préstec personal d'un milió de pesse-

D'anims, bé. Personalment pensa que hi ha d'haver un canvi d'estratègia. ¿En què? En gairebé tot: política, propaganda, imatge i presència en el país. Cap canvi d'ideari polític, ni en la seva formació. Ni més moderació, ni més radicalisme. Els principis de sempre, la fidelitat de sempre.

Polític molt estimat. És emotiu. No vol demostrar cansament, ni decepció; per tant, somriu. Mira a tot arreu mentre parla. En aquesta mirada, d'ulls petits amb espurna, que va d'un cantó a l'altre, hi ha inquietut. Fem repàs a aquesta crisi amb múltiples fissures. Està en joc el paper d'Esquerra Republicana en el futur del país. Cal veure si ocuparà un espai en el futur del nacionalisme d'esquerra català, latent a peu pla, no present en els resultats electorals. Aquests són

tes, i que això pot crear, amb aquesta davallada, alguna tensió seriosa.

—¿Quants crèdits diu?

—Cent.

—L'han enganyada totalment. Esquerra Republicana ha fet una campanya electoral modesta, amb un pressupost reduït, que també ha influït en el resultat. Per exemple, totes les notícies que m'arriben és que, si nosaltres haguéssim fet bustiada —que havíem fet en altres ocasions—, hauríem obtingut més vots. Com sigui, ha estat una campanya modesta, i els nostres recursos ens permeten fer front a la situació econòmica. Alguns dels préstecs que s'havien fet en aquesta campanya, els amortitzarem abans d'hora, malgrat els resultats.

Hem fet crèdits personals, jo mateix n'he fet un, però amb un nombre molt reduït, molt menys de la meitat del que li han dit. A més, són uns crèdits que no ens plantegen cap problema d'amortització, perquè, en molts casos, si el partit tingués dificultats monetàries, les mateixes persones que els han subscrits els farien front, perquè són petits i no representen cap distorsió insuportable per als qui han signat el crèdit.

—¿Han condicionat el partit els ajuts econòmics que han pogut oferir en Joan Bilbao i en Joan Hortalà?

—No. Això és absolutament fals. A més, desgraciadament, el partit no ha tingut ajuts importants de cap persona.

—¿La crisi actual, a part del fracàs electoral, correspon a l'existència dins el partit de diferents corrents?

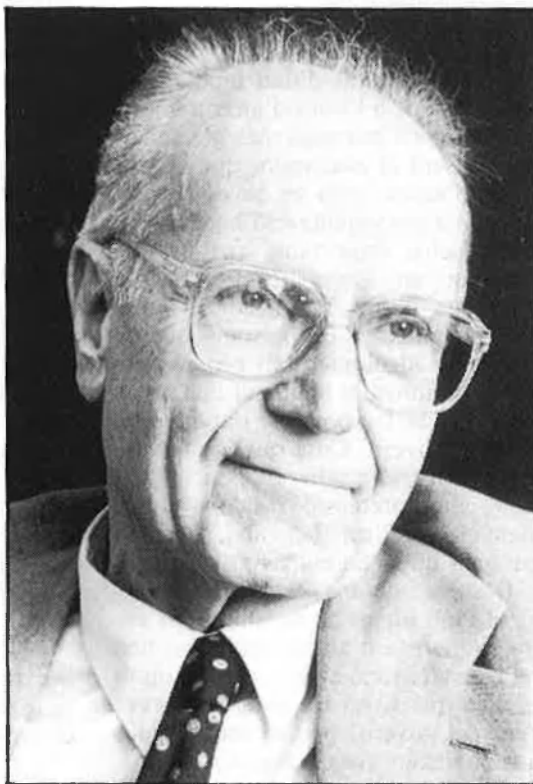
—Crec que no. En un partit amb uns quants milers de persones hi poden haver totes les opinions. La posició del partit entorn del nacionalisme és totalment inqüestionable. No hi ha cap corrent que tingui una mínima importància que cregui que s'hagin de moderar o radicalitzar les nostres posicions.

Crec que les hem de mantenir, que són les posicions adequades a la situació actual de Catalunya. És un bé pel país que es mantingui el partit. La desnacionalització de Convergència com a partit fa mantenir les nostres posicions. Fa més necessari que mai intentar no radicalitzar-les. Amb això només fariem que reforçar la tendèn-

cia cap a una major concentració a Convergència de nacionalistes que no creuen en posicions més radicals que les nostres puguin tenir eficàcia.

—¿Però, si Convergència cada dia té més vots...?

—Té més vots, però ja ho he dit, això no vol dir que siguin vots nacionalistes, ni encara menys d'un nacionalisme autèntic. Molts votants de Convergència són regionalistes, i n'hi ha molts que ni tan sols són regionalistes. Voten Convergència perquè és un partit de dreta moderada i consideren que va bé al país. Com el seu nacionalisme no representa cap perill, poden

El que cal canviar són els costums.

votar-lo amb tota tranquil·litat, encara que no siguin gens nacionalistes.

—Des de les comarques gironines s'ha demanat més radicalisme per part dels militants.

—Això pot ser l'opinió d'alguns, però és minoritària, perquè desgraciadament aquest nacionalisme radical és molt minoritari, no dins Esquerra Republicana sinó en el país.

—¿Esquerra ha deixat escapar el vot jove?

—Crec que l'ha aglutinat. Un vot jove conscient que l'única opció nacionalista autèntica que es presentava en aquestes eleccions era la nostra. Un vot jove que potser en alguns casos voldria que prenguéssim actituds més radicals, però que s'adona que anem fins al fons de la qüestió i que la resta és més verbal que una altra cosa.

Els accepten el nostre plantejament, encara que desitjarien més contundència verbal.

—De cara a les autonòmiques, ¿quin canvi d'estratègia pensen seguir?

—No ho puc anticipar, ja he dit abans que això ho ha de decidir el consell executiu, el consell nacional i el futur congrés.

—¿Però a nivell personal com ho veu?

—Crec que s'ha de produir un canvi d'estratègia política, de propaganda, de presència en el país, d'imatge. S'ha de sospesar en cada aspecte què és el que pot donar resultats. No sóc partidari de cap canvi ideològic, de modificar ni un punt la posició ideològica del partit.

—I el fracàs del PRD ¿com pot influir el vot nacionalista?

—De moment, ha estat un factor advers. Però crec que ens ha fet avançar en el sentit de definir qui és nacionalista, encara que paradoxalment no ho sembli. L'intent del senyor Roca de crear un partit espanyol i la solidaritat que li ha manifestat en aquest sentit el president de la Generalitat i la majoria de Convergència Democràtica pot fer veure clar a molta gent. Amb el temps, molts s'adonaran que els han pres el pèl, fent-los creure que el senyor Miquel Roca podia ser president del govern. Això ens podria ser favorable.

—Vostè diu que els voten molta gent jove, però la imatge d'Esquerra Republicana és molt envellida.

—A Esquerra tenim molts joves. Hi ha un buit generacional entre la gent de 35 i 55 anys, això, potser sí.

—Precisament són els que ara manen en aquest país.

—Sí, són els més influïts pel franquisme, però també són els que estan en edat òptima de tenir llocs clau en la societat.

—Vostè és un polític estimat sobretot per la seva honestedat, la seva fermesa en defensar el país. Com deia Joan Oliver en el poema escrit l'any 1984: «L'Heribert diu el que pensa, l'Heribert diu el que és cert». ¿Tot això no està renyit amb la política que es practica el 1986?

—Potser sí, però no tinc gens de ganes de canviar. No crec que calgui canviar això, sinó els costums. A vegades ens diuen que tenim una posició moralitzadora en alguns aspectes. Sí senyor. No ens n'avergonyim i no volem renunciar-hi. El que esperem és que el país ho reconegui.

—¿Esquerra Republicana té futur?

—Crec que sí; si no, pegariem. □